

Bare ros og go'ord om signingsferden

Gode taler, fornuf-tige klær, varme smil: Kongefamili-en får bare go'ord fra folket som har fulgt med dem på reisen i nord. Å sovne i kirken er helt allright, bare ikke familien på Skaugum blir snobbete!

WENCHE FUGLEHAUG

Endelig hjemme igjen. Tre uker på farten i det nordlige Norge, og kongefamilien kan ta en liten pust i bakken. Men hvordan har de klart jobben? Aftenposten har testet meninger og synsinger blant folk som har fulgt med på reisen gjennom fjernsyn, radio og aviser. Hovedinntrykket er svært positivt. Det virker som om de kongelige blir mer og mer populære.

På reisen i nord er kong Harald spesielt blitt berømmet for sine taler. Det er spesielt tre som har vekket oppsikt: På Frostas snakket han om kriminaliteten som truer med å undergrave både gamle og nye demokratiske stater. På Kiberg kom han med en uforbeholden unnskyldning til partisanene i Finnmark, og besøket på Knut Hamsuns gård i Hamarøy tolket noen som en utstrakt hånd til landssvi-kerne.

Mange lurer på hvem som skriver kong Haralds taler. Det er Kongens kabinettsekretariat; kabinettsekretær Magne Hagen og soussjef Carl-Erik Grimstad. Men Kongen godkjenner talene i siste instans, og påvirker innholdet i talene slik at de får en personlig form.

Det er vanskelig å finne mennesker som uttaler seg negativt om de kongelige. Selv ivrige republikanere hyller Kongen. Men hvorfor vekker familien på Skaugum så stor jubel blant mennesker? Har de vært med på en velregisert pakketur satt i scene av et pressekorps uten kritisk sans, eller er deres interesse for folks ve og vel så ekte som media vil ha det til?

Professor
Thomas Chr. Wyller.

Thomas Chr. Wyller, professor ved Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo:

Jeg har ikke fulgt kongefamiliens Nord-Norge-reise i detaljer, men selvfølgelig har jeg festet meg ved enkelte ting. Turen virker svært godt planlagt, og er gjennomført med en profesjonell dyk-

tighet. Kongen er et nasjonalt og samlendende symbol, og for enkeltpersoner er det av stor betydning å få hilse på ham. Jeg har lest referater fra kong Haralds taler, og de som har mer enn et høflighetsinnhold, regner jeg at selvfølgelig er klarert med Regjeringen.

Kiberg-talen var det, men også de andre med et politisk budskap, bør ha vært det. Hvis ikke overspiller kong Harald på et personlig plan som ikke passer hans rolle. Det er også et positivt innslag at Kongen kunne ha seg hus-tru og barn på turen. Det er lettere for folk å identifisere seg med en familie.

Kjetil Try, tekstforfatter i reklamebyrået JBB:

Det er kjempeviktig at kongefamilien gjør en slik reise. De har møtt vanlige folk i utkant-Norge, og det er godt for det bildet folk danner seg av dem. De må være forsiktige med å bli oppfattet som snobber. De har jo, ifølge media, bare skipsredere og seilere som venner. Folk fra beste vestkant.

Tekstforfatter
Kjetil Try.

Spesielt bør kronprins Haakon og prinsesse Märtha Louise passe på, for de blir fulgt med argusøyne. Hvis prinsessen velger en hockeyspiller fra VIF som sin kjæreste, vil det være oppsiktsvekkende, og folk forstår kanskje at hun velger venner fra sitt mer snevre miljø. Men VIF-spiller'n eller «Johnny fra Stovner» må vite at de kongelige på sin side er opptatt av dem, ellers vil de begynne å miste interessen for de kongelige.

Som reklamemann, ser jeg at kongefamilien har skapt god PR for dem selv, men også for Nord-Norge.

Sogneprest
Hans Arne Akerø.

Hans Arne Akerø, sogneprest, Fossum menighet: Jeg er både født i Nord-Norge, og har virket der. Derfor har jeg fulgt nøy med på turen, spesielt gjennom NRK. Det taler sterkt at kirkegang er noe som naturlig har fulgt med de kongelige på turen. Gudstjenesten har ikke vært noe pliktøp. At kronprins Haakon sovnet i

Skjervøy kirke, ble selvfølgelig gjort som et poeng i media; laveste sort, spør du meg! Det er lov å duppe av i kirken, og han var sikkert sliten.

Folk trenger noe å samle seg om, kongefamilien samler et folk i en tid der vi famler etter verdier. Diskusjonen omkring republikk og monarki trenger seg først frem den dagen Kongen ikke lenger gjør en god jobb.

Bengt Calmeyer, journalist i Arbeiderbladet:

Jeg er imponert over Kongen, ja dronningen også. Både når det gjelder innhold, form og den fremtreden de har vist på turen. Kong Harald har vist en annen og friere form i sine taler. Jovisst hadde kong Olav for år tilbake uttalelser som gikk direkte inn i en løpende politisk debatt (om våre nye lands venn). Men kong Harald er mer direkte og mer åpen holdning, som på turen hele kongehuset. Både talen i Frostas,

Journalist
Bengt Calmeyer.

og spesielt den i Kiberg var kontroversiell, og Kongen balanserer på en stram linje. Trår han utenfor, kan hans taler bli sett på som politisk innblanding; da blir det feil. Å si noe om rettsoppgjøret etter krigen er relativt trygt for Kongen, fordi hendelsene ligger så langt bak i tid. Men at nettopp Kongen tar bladet fra munnen gir en riktig effekt.

Motekonsulent
Anne Spiten.

Anne Spiten, motekonsulent:

Folk legger merke til kongefamiliens klær. Spesielt antrekkene til dronning Sonja og prinsesse Märtha Louise. De kler seg konservativt og klassisk, og er slett ikke vågale. Det bør de heller ikke være. Dronningens storsjal er allerede blitt mote, og tekstilbransjen satser faktisk på storsalg av dem i høst. Kronprins Haakon er også klassisk, men tør eksperimentere litt med farver. Kong Harald er fortsatt traust, men jeg tror han velger sine antrekk med omhu, og scorer stort på det.

Torsdag 20. august 1992

Aftenposten